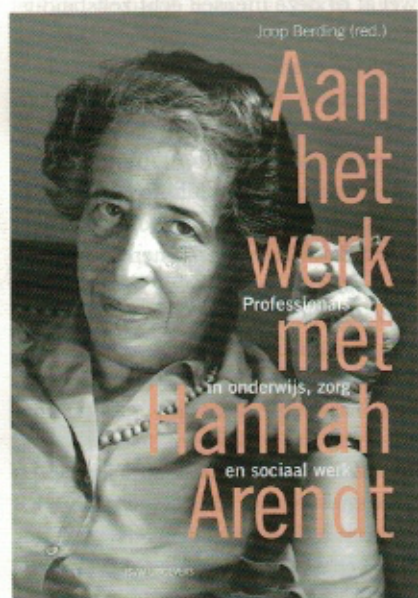

Werken met Hannah Arendt

door Werner van de Vrede, ambulante hulpverlener

De laatste jaren is er een toenemende aandacht voor het werk van de filosofe Hannah Arendt. Zij is met name bekend geworden door haar scherpe kritiek op het totalitarisme en haar beschrijving van het geruchtmakende proces Eichmann waarbij zij wees op de banaliteit van het kwaad. Volgens haar ligt de wortel van Eichmanns

gruwelijke misdaden in een vorm van gedachteloosheid. Het denken kan en moet weerstand bieden tegen het gedachteloos volgen van protocollen of klakkeloos opvolgen van bevelen. Dit boek verwijst meerdere malen naar dit aspect van Arendts werk, maar leunt vooral op haar Vita Activa. Hier onderscheidt Arendt arbeiden, werken en handelen. Arbeiden is een cyclisch proces gericht op het in stand houden van de eerste levensvoorwaarden, werken is het doelgericht ambachtelijk iets tot stand brengen en handelen gaat over het aangaan van intermenselijke relaties waarbij de ander als mens tevoorschijn komt. Alhoewel voor Arendt handelen over politiek gaat, wordt in dit boek gepleit voor extra aandacht voor het handelen in de praktijk van professionals in het onderwijs, zorg en sociaal werk. Wie een diepgravend onderzoek in het werk en denken van Hannah Arendt verwacht kan wellicht beter een ander boek aanschaffen, maar de sociale professional die geïnspireerd wil worden door één van de invloedrijkste denkers van de vorige eeuw vindt een goede introductie in *Aan het werk met Hannah Arendt*.

Berding, J. (red.) *Aan het werk met Hannah Arendt. Professionals in onderwijs, zorg en sociaal werk.* Leusden: ISVW Uitgevers (24 pp. €19,95).

